SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld.. za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni" Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 10. V Ljubljani, v petek 13. januvarija 1893. **Letnik XXI.**

Slovenski liberalci in loža.

IV.

Loža in liberalci o naši duhovščini.

Že oni program laškega velikega orijenta nam je razkril sovraštvo lože do duhovščine. Odkod pač to sovraštvo? Odgovarja nam na to vprašanje „Suprema Vendita" iz leta 1875: „Zato, ker so duhovniki najnevarnejši nasprotniki framasonstva." Zato je tedaj treba uničiti tega klerikalno-jezuitskega zmaja. In kako se v tem boju vjemajo naši liberalci s framasoni! Veliki orijent italijanski pravi: „Treba je ljudem govoriti, da framasonstvo ne napada katoličanov, ampak le klerikalce, ki so katoliško vero pokazili in onečastili."

„Slov. Narod" dne 13. oktobra leta 1891 pa piše: „Čemu podpirati ta slepi, nepravi katolicizem, ki ga je spravilo v nas vladno birokratstvo, da nas ruši mej sabo. Z našimi nazori strinja se brez zadržka pravo katoličanstvo, zato vrnite se k istemu in pustite potvorjeno, podvrženo katoličanstvo."

Kakor loža, tako razlivajo tudi naši liberalci vso svojo jezo nad klerikalci (prim. „Slov. Narod" 11. aprila, 5. avgusta, 24. septembra itd.). Klerikalec je v očeh obeh zmes vse sprijenosti, o kateri velja: „Hic niger est, hunc tu Romane caveto!"

Framasonstvo uči (L. T., II., 377, 387, in izjava br. ·. Condorcet-a str. 380): „Treba je vedno poudarjati, da vere nihče ne napada, ampak le razvade", treba je trditi, da vera vživa popolno prostost in vedno bolj cvete itd. „Slov. Narod" 5. avgusta leta 1891 je pa pisal: „Očitanje, da mi napadamo duhovščino, je neosnovano, zlobno in pravo jezuitsko sredstvo, kakor tudi obrekovanje, da mi rujemo proti veri; dne 5. junija: „vera ni prav nič v nevarnosti; 22. avgusta: „vera ne pride v nevarnost, kajti specifično kranjska vera, kakoršno hoté zdaj vpeljati, je kriva vera." Enako je „Rodoljub", komaj da je pomolil mlado glavico iz plenic, dne 5. septembra modroval: „Na Slovenskem ni liberalcev, katerim vera in verske stvari mrzé. Brezverstvo, s katerim naši konservativci okoli mahajo, ni nič druzega, kakor pesek v oči, goli humbug" itd.

Prav v duhu lože je njegov oče, „Slov. Nar.", dne 15 januvarija leta 1891 hinavsko dokazoval, kako vera cvete, kako se prezidavajo samostani, kupujejo graščine, in se denar celó za Sudance nabira in tako je srečno prišel do tega, quod erat demonstrandum": „da pri najboljši volji ne moremo verovati, da bi bila vera v nevarnosti."

Loža uči, da je izmed najboljših sredstev, uničiti vpliv duhovščine do ljudstva, prav živ popis vsega, kar dela duhovščini nečast. Treba je duhovnika grditi in ometavati z blatom. Primeri program laškega velikega orijenta (L. T., II., 389). Zdaj pa poglejmo naše liberalne liste, kako tudi oni praktično izvršujejo framasonski nauk!

Le poglejte jih, kako v pótu svojega obraza med seboj tekmujejo, kateri bi več blata nametal na duhovski stan!

Po vseh kotih slovenske domovine stikajo, da bi našli kaj sramotivnega za duhovščino, in ako se jim to posreči, s koliko radostjo obesijo tak žalosten dogodek na veliki zvon in bijejo „plat zvona": „Glejte jih, taki-le so!„

Da pri tem lovu na škandale niso posebno izbirčni in kritični z ozirom na resnico, ni se čuditi, ker jim je le na tem, da duhovščini priložé nekoliko „prav gorkih", naj so že zasluženе, ali ne.

Dalje je treba pomisliti, da tu velja boj cerkvi in duhovščini, in kdo bo pri takem boju še gledal na orožje, ali je pošteno, ali ne, saj uči dušna mati vseh liberalcev, to je loža, v starem sprejetem škotskem obredu, da je v boju zoper cerkev in duhovščino dovoljeno vsako sredstvo, ker „finis sanctificat medium". (L. T. II. 349.)

Pa liberalci ne grdé le domače duhovščine; kjer sploh po širnem svetu staknejo kaj za duhovščino sramotilnega, pograbijo z veseljem in razobesijo na ogled na straném kakega liberalnega lista. Odveč bi bilo navajati posamezne izreke, vzemi v roke katerikoli liberalni list, in se boš prepričal, da „nervus rerum", ob katerem živé te vrste listi, je opravljanje in obrekovanje duhovščine.

Opozarjam le na „krestomatijo" liberalnih izjav, katero je „Slovenec" v začetku minolega leta zbral in priobčil v podlistku v spomin „finega takta" slovenskih liberalcev. V podobnem položaju je naše liberalno leposlovje. Spominjam le na to, kako so nekateri naši leposlovci v svojih spisih opisali duhovščino. Posebno je tu treba opozoriti na ostudni pamflet v „Zvonu" z naslovom „4000".

Kaj pa hočejo doseči s tem orožjem? Odgovarja nam ona okrožnica laškega velikega orijenta: S tem hočejo duhovščino moralno uničiti, izpodkopati jej vso veljavo in jej tako zamašiti usta.

Dalje priporoča loža bratom ***, naj postopajo v boju zoper cerkev in duhovščino prav previdno, naj se hlinijo, da ne napadajo duhovščine sploh, ampak da se boré le zoper prestopke, zlorabo njenega vpliva na ljudi in zoper njeno nestrpnost. Kažejo naj pri vsaki priliki, da duhovščina prestopa svoj delokrog ter da izziva in napada (Protokol lože „Alpina" 19. marca 1887 in L. T. II. 380), ali da govorim z besedami br. *** Condorcet-a: ko hočejo izvotliti in tako zamoriti drevo v korenini, govoré naj, da hočejo odrezati le škodljive brste.

Tudi v tem se kažejo naši liberalci vredne sluge bratov ***-framasonov. Na eni strani vpijejo in se roté, da ne „napadajo duhovščine in da je to očitanje neosnovano, zlobno jezuitsko sredstvo" („Sl. N." 5. avg. l. 1891), na drugi strani pa v isti sapi, menda iz same gorečnosti za duhovščino, ne vedó, kako bi jo z blatom ometavali in katere priimke bi jej dali. Zmerjajo jo s „fanatiki", „brezdomovinci", „konservativnimi prekucuhi" („Sl. N." 15. junija 1891. l.), „marijonetami, s katerimi giblje zlobna

LISTEK.

Gozdarjev sin.

(Povest iz domačega življenja. — Spisal F. S. F.)

(Dalje.)

Za dva dni, kar je bila prodana krava Gozdarju, sedeli so na večer pri Brencetu doseljski možje krog gorke peči ter se menili o vojski, ki se bo menda spomladi pričela. Tudi Klemen je bil med njimi.

„No Klemen, kaj ne, ti težko čakaš spomladi, da se ti spravijo izpod nog tiste presnete pijavke", obgovori Brence Gozdarja.

„Ko bi moral do spomladi imeti požeruhe, prodajo in pojedo mi vse ti nebodijihtreba", prične Klemen.

Toda hitro mu prestriže besedo Brencetov France ves v jezi:

„Slišite Gozdarjevi, kaj vam jaz pravim. Mi fantje smo se tako zmenili, če vam je prav, da bomo za zmirom spodili mrcine kosmate iz vasi. Lejte, na kaj sem predsinočnim naletel. Gori le v Delih sem hosto drobil, pa sem se malo zakasnil. Ko sem se v mraku vračal, stopil sem mimogrede h kovaču pogledat, če je že popravil cepinu zrno. In notri je sedel tisti spak od Adama, pa nam je take užigal in pravil, da smo se mu vsi smejali in norce brili ž njim. Ko sem šel potem tam-le za Novinovim plotom domov, čul sem nekaj tiho klicati. Da bi te — kóga pa nosi tod okoli? Pa ne iztiče kdo okog Marjaničinega okna? mislim si ter skočim tiho čez plot. Pod oknom se je videla dolga postava. Jaz postojim za voglom. Toliko je bilo še svetlo, da sem ga spoznal po tisti veliki čaki, veste eden vaših vojakov je bil. Tolika jeza me popade, da poprimem cepin tesneje ter skočim proti njemu. Ali on me je tudi začul in odnesel v dolgih skokih zdravo kožo. Vidite, tako ne dajo miru nobenemu človeku. Da pa ne bodo sleparili okrog dekličev, za to bomo skrbeli mi doselški fantje. Nametali jim jih bomo ob prvi priložnosti na hrbte, da bodo pravili po svetu, kako jo znajo Doseljani zagosti."

„Nikar, France, tega ne smete storiti. Imejte pamet! Kdo drugi bi trpel potem, kakor vi sami? Ti vas gredo tožit in vsi morate nositi puško."

Tako jih je modro svaril Gozdar.

„Saj se jih moramo odkrižati z lepa. Jutri grem v R.* ter povem, da jih dalje ne moremo imeti. Rekel bom pa tudi, da grem sam po Janeza, če ni drugače. Ako hoče, da mu ne bo treba hoditi z malho po svetu, naj se vrne. Če mu je v vojsko iti, naj bo, kakor je božja volja. Ko bi bil pred pameten, bi bilo pa vse dobro."

Čez dva dni pride korporal, ki je dovedel neljube goste ter jih zopet odpelje. Na ulici so srečali Brencetovega Franceta, ki je drva peljal. Strašno ga je pogledal eden izmed njih in nekaj pobuzaral. France je pa udaril po konju ter siknil med zobmi: „Boga zahvali, da greš iz Doselja. Če bi se bil še dalje potikal tod okoli, pokazal bi ti bil gotovo, da bi bil vedel, kaj se pravi pošteno dekle motiti."

V.

Mrzla burja, katera je vrtela in raznašala snežinke, ki so po malem naletavale na vse strani, je brila zimsko popoldne. V Miheljnovi gostilni so sedeli štirji možje pri debeli hrastovi mizi, ki je bila pomaknjena k peči.

„Tako, praviš, da so šli danes lovit Poc Hanzo in pa tistega Kranjca, ki je prej drvaril todi?" vprašal je mož, na čegar obrazu se je brala tiha žalost. Čelo mu je bilo zgubano v resne poteze, nekaj temnega — kakor oblak hudih skrbij, je leglo po njem, ko se je ozrl na Miheljna ter pričakoval odgovora. To je bil naš znanec Gozdar, ki je prišel na Štajersko poizvedovat po sinu. Toda

roka, s katoliškimi farizeji" (18. aprila 1891. l.), „brezdomovinsko sodrgo" (27. okt.); vsi raz sebe kričé nad duhovščino: „fanatizovani apostoli, ki ménijo biti nekaka ‚višja kasta', ki hočejo vse nadvladati in pod péto spraviti" (13. okt.), „fanatizovani derviši", „rjoveči levi" (18. aprila), „izpeljančki", „troti" (18. aprila), „ljudje, ki nimajo nobene družbinske olike" (28. aprila), „ljudje, ki pri javnem delovanju nimajo nič več etične podlage" (5. avgusta) itd., itd.

Očitajo dalje duhovščini, „da zlorablja leco, katero spreminja v tovarno za ogenj in žveplo" (7. avg.), „da kriči in razsaja, spreminja leco v židovsko shodnico" (6. okt.), „da se bojuje s taktiko zavratnosti in kapelanske razposajenosti" (27. febr.), „da je polna slavohlepja in nestrpnosti" (27. febr.), „mladim kapelančkom" pa še posebno očita „n e s r a m n o p r e v z e t n o s t", vsled katere hočejo komandirati celo deželo, da mora že presedati vsakemu treznomislečemu človeku" (15. jun.) itd., itd.

To so le nekatere psovke iz ne celega letnika našega liberalnega dnevnika. Koliko takega nelepega gradiva je še nakopičenega v tem listu in pri drugih njegovih tovariših, ki stojé pod liberalno zastavo! Nemogoče je prekidati vsa ta liberalna gnojišča in nič kaj vabljivo, zato naj ti vzgledi zadostujejo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. januvarija.

O *novi večini* pogajanja zadevajo vedno na nove težave. Posebno levica dela težave. Taaffe je vsprejel levičarje že štirikrat ali še sedaj ž njimi ni dosegel nobenega sporazumljenja. Časopisi se manj pečajo s to stvarjo, ker so jo vsestransko že obravnavali. O Poljakih se sliši, da skušajo pri tej priliki doseči decentralizacijo železnic, kar bi bilo Galiciji v gospodarskem oziru v veliko korist. Seveda vlada se bode upirala na vso moč decentralizaciji, ker so proti njej višji vojaški krogi. — V tem se je na Češkem neka jezikovna zadeva Čehom neugodno rešila.

Češki napis na vojašnici, katero je zgradilo praško mesto, je bil vojaškim oblastvom v velik izpodtikljej. Branila so se jo prevzeti, če tudi je mestni zbor bil pripravljen napraviti tudi nemški napis. Mestni zastop se je dolgo upiral vojaškemu oblastvu, naposled se je pa udal, ko je videl, da bi mesto imelo veliko zgubo, če vojaška oblast ne prevzame vojašnice. Mladočehi so bili do zadnjega proti odpravi češkega napisa in zahtevali, da se vojašnica za kaj druzega porabi, ali večina se je bala, da bi mesto imelo preveliko izgubo in se je pogodila z vojaško upravo, da vojašnica ne bode imela nobenega napisa. Stvar se je torej blizu tako vredila, kakor o svojem času v Zagrebu, kjer se je z madjarskim s poslopja finančnega ravnateljstva odpravil tudi hrvatski napis. Upora proti dvojezičnemu napisu mi pač ne moremo prav umeti. Po našem mnenju je napis v prvi vrsti za to, da se poslopje ložje najde. Ker imajo gotovo v vojašnici opraviti Čehi in Nemci, bi bilo pač pripravneje, da bi bil napis v obeh jezikih, kakor če ga v nobenem ne bo. Bolj veselo za Čehe se je končala druga stvar.

Dr. Podlipny, starosta češkega „Sokola", je bil v sodnijski preiskavi zaradi njegovih govorov pri slavnostih v Nancy-ju na Francoskem. Državno pravdništvo je v teh govorih videlo veleizdajo. Dr. Podlipny je pa trdil, da so njegov govor francoski in za njimi drugi listi napačno prinesli. Govoril je tako, kakor je poročalo glasilo čeških sokolskih društev in v govoru, kakor ga je priobčil ta list, pa ni nobenih veleizdajskih mest. Sodišče je zaslišalo mnogo prič, ki so vse bolj ali manj določno potrdile Podlipnega izpovedbe. Nobena priča pa ni mogla potrditi, da bi bil dr. Podlipny zares tako govoril, kakor so trdili francoski in za njimi nemški listi. Sodišče je vsled tega preiskavo ustavilo. Nas veseli, da se je stvar tako ugodno razmotala. Ko bi bil obsojen dr. Podlipny, bil bi imel škodo ves narod, ker nasprotniki Slovanov bi bili to uporabili, da bi bili ves narod proglasili za veleizdajsk in protiavstrijsk. V dolgih člankih bi bili židovski listi črnili ne le Mladočehe, temveč češki narod in iz tega sklepali, da je podpiranje nemštva proti Čehom v državnem interesu.

Na Ogerskem se pa sedaj vrši budgetna debata. Pri poglavju „Državni zbor" je več poslancev sprožilo misel, da bi se premenil volilni red in reformovala gospodska zbornica. Prememba državnozborskega volilnega reda je jako potrebna, ker sedaj je volilna pravica jako nejednakomerno razdeljena, ker se je pri sestavi volilnega reda gledalo na razne zastarele pravice. Tako volijo mnogi, ki skoro nobenega davka ne plačujejo, drugi pa z znatnimi davki zopet ne. Na Sedmograškem je volilna pravica drugače vrejena, kakor na Ogerskem. Mnogi poslanci so pa izrazili svoje pomisleke proti volilni reformi, ker se bojé, da bi potem Madjari bili na škodi, in so priporočali, če se hoče že preminjati volilni red in razširjati volilna pravica, da naj se hkratu drugače razdele volilni okraji, pri čemer se je ozirati na koristi madjarske narodnosti. Minister notranjih zadev se je izjavil, da nema nič proti premembi državnozborskega volilnega reda in se zlasti za madjarsko narodnost ne boji. Reformo gospodske zbornice so pa zahtevali nekateri poslanci pred vsem zaradi tega, ker se sedanja gospodska zbornica ustavlja raznim liberalnim nakanam. Priporočali so, da bi se v gospodsko zbornico vsaj nekaj članov volilo. Na ta način bi židje pač spravili nekaj svojih privržencev v gospodsko zbornico. Seveda ložje je nasvetovati tako reformo, kakor jo pa izvršiti.

Panamska afera bode še dolgo vzbujala največ pozornosti v vnanji politiki. Pravda, ki se sedaj vrši, kaže strašansko lahkomiselnost in sleparije. Podjetniki so le gledali, kako si nažanjejo dobička. Tako je inženêr Eiffel dovršil dela za 74 milijonov frankov, ali je pri tem imel 33 milijonov dobička. Pri tacih razmerah pač ni bilo misliti, da se delo konča. Kakor kažejo izpovedbe, delalo se je brez vsacih zanesljivih proračunov. Sploh ni nikdo na to mislil, kdaj in kako delo dovrši. Izpoved sina Lessepsovega prvi dan je osodepolna za bivšega ministra javnih del, Baihauta. Rekel je, da je 370.000 frankov iz njega izsilil liki ropar v gozdu. Število političnih mrtvecev se vedno množi. Floquet in Freycinet sta mrtva. Noben list ne trdi, da je morda Floquet ali pa Freycinet kaj dobil za-se, temveč samo v državne in strankarske namene rabila sta panamske denarje. O Freycinetu se govori, da je ovaduhe plačeval s temi denarji, kupoval tuje mobilizacijske načrte itd., ker tajni zakladi neso zadostovali. Bourgeois je dosedaj z vso odločnostjo doganjal panamsko afero in zlasti se upiral v ministerstvu vsem prizadevanjem, da bi se kaj potlačilo. Sedaj se pa kaže, da tudi njega zadene udarec. Bil je državni podtajnik, ko je Floquet ministroval in je bajè vedel za delovanje svojega načelnika. Protivladni listi že iz tega sklepajo, da Bourgeois ne more več ostati minister, Pa tudi Carnotu se že stol maje. On je tudi podpisal tisto pogodbo, zaradi katere je tožen Baihaut. Nekateri listi celó trdijo, da je baš Carnot največ kriv, da se ni bilo objavilo nepopačeno poročilo inženêrja Rousseau-a o panamskem podjetju. Tedanji finančni minister se je izjavil, da bi panamsko posojilo se onemogočilo, če se to poročilo priobči. Vladni listi te vesti oporekajo, ali vsekako je že dvomljivo, da bi se mogel obdržati, ko se je ime njegovo spravilo v tako zvezo s sleparijami. Republikanci se bojé kacega prevrata, zaradi tega je predsednik republike generalu Saussieru s posebnim dekretom dovolil, da ostane v službi brez ozira na starost. Ta general je zvest republikanec in odločen, in pričakuje se, da bode preprečil vsak prevrat, kakor je uničil Boulangerjeve nakane.

V ***Srbiji*** začenjajo se neredi. V Semendriji, Ćačaku in Zaječarju bili so že boji mej prebivalstvom in žandarmi, ko so hoteli nastaviti nove liberalne občinske funkcijonarje. Jeden žandar in pa jeden meščan sta mrtva. Ranjenih je pa veliko. Položaj je resen. Še večjih neredov se je bati ob volitvah za skupščino.

Sedaj pa poglejmo še malo v Afriko. ***Maročani*** so v sporu že nekaj časa z Angleži zaradi trgovske pogodbe. To nasprotje se je poostrilo, ker je pri nekih neredih v Tangeru bil ubit angleški podložnik. Anglija je zahtevala zadoščenja in že stavila ultimatum. Maročani so že spoznali, da je najboljše, odjenjati, in so tri policijste ubijalce že deli pod ključ.

Socijalne stvari.

Panamske dame. Kje je ženska? Tudi pri panamskih spekulacijah dobimo na to vprašanje jako zanimive odgovore. Tisti brezvestni Arton — (Aron), ki je tako zvito imel napeljane mreže, po katerih je lovil milijone, je le malo svojega „zaslužka" zase porabil. Največ je šlo za neko — damo. Iz vseh slojev družbe se sedaj po pariških listih očito in v pogovorih bolj na tajno odkriva cela vrsta takih ljubeznivih, v nravnosti vtrjenih panamskih dam. Tudi aristokratke so mej njimi. V Parizu so se v obče dame že preje pečale z vsakovrstnimi posredovalnimi podjetji. Nekatere so se že l. 1887 proslavile s prodajanjem redov.

Neka „jako poštena" dama se je mej drugim pečala tudi s tem, da je preskrbovala razne koncesije svojim varovancem. Neki kapitalist je hotel n. pr. dobiti koncesijo za telefone; obrne se k njej; ona mu pa jako ljubeznivo namigne, da proda bližnji zlatar neko žensko lepotičje za 600.000 frankov. Kapitalist je to hitro razumel in zato se je brž napotil k zlatarju. Ta pa je kmalu izvlekel iz njega, za koga kupuje in mu je nastavil 800.000 fr. Iz kupčije torej ni bilo vsled tega nič; seveda tudi koncesije ni dobil kapitalist. Dama pa je preskrbela koncesijo drugemu poštenejšemu možu — Korneliju Hercu.

Pri tej priliki napominjamo, da takih dam nima samo Pariz. Socijalno stanje našega časa je v tem obziru neizrečeno žalostno. Kapitalisti velikih mest, bankirji, borzijanci igrajo z večine vlogo velikodušnih mecenov mladim gledališkim „umetnicam". Milijone izdajejo ti cinični, v nesramnosti vtrjeni lahkoživci — damam. In milijone v to si — po špekulacijah „prislužujejo", drugi bi dejali: prigoljufajo. M o r a l a n e s t o j i n a d n e v n e m r e d u n a š i h d e n a r n i h m o g o t c e v i n p r i p r i d o b i v a n j u, i n p r i u p o r a b l j e v a n j u — d e n a r j a. — Več pisati o tem, nam zabranjuje dostojnost.

Za vzgled pa prevajamo iz židovskega lista (Kapitalist št. 52 l. l.), ki se peča skoraj samo z borznimi zadevami, in ki jih vsled tega gotovo izborno pozna, te le vrstice, v katerih popisuje nekaj prizorov z borze:

„Pred oknom zlatarjevim se gnete množica. Ali se je temu čuditi? Kakor se to leskeče in sveti! In v glavico mlade, elegantne dame, ki ravno stopa mej množico švigne misel, kako lepo bi se jej podali leskeči se dijamanti. — Ne manje eleganten gospod zapušča zvečer njeno stanovanje z gotovim prepričanjem, da se morajo lesketati zaželeni dijamanti na najljepšem vratu. Zato se morajo kupiti. Naš znanec je junak z borze, toda pameten in previden; on take drage igračice, ki imajo vzdržati neke vrste prijateljstvo, plačuje — iz drugih žepov. — Drugi dan se zgodi nekaj na borzi. Papirji nekaterih vrst se v neštevilni množini ponujajo. Kaj se je zgodilo, se vse vprašuje. Vsakovrstne govorice se čujejo; vse je preplašeno in skuša prodati tiste papirje; groza spreletuje vse, dasi nobeden ne ve zakaj. Za dve uri je vse mirno — in zvečer se zablišče občudovani dijamanti na vratu lepe ženske, ki si jih je včeraj želela. — Borza jih je darovala, neprostovoljno darovala. Take so malenkostne šale milijonarjev, ki si jih včasih privoščijo naši moderni borzni matadorji. — Da, ti matadorji. Zanimivo poglavje je bilo o njih in je še sedaj. Kedo se ne spominja tistega milijonarja, ki je bil malo ne vsem mladim in lepim igralkam za mecena. Če je katera le na-

---

povedal ni nikomur, da je nesrečni oče razvpitega tatinskega lovca, ki s Poc Hanzo kljubuje vsej gosposki.

„Danes, da", odgovori mu Mihelj. „Pa jaz se bojim, da jih res zalotijo. Ne bota se nadejala, da bi v tem vremenu kdo lazil za njima. Le poglejte, kakovo je zunaj! Saj bo še vse skupaj zamedlo gori v planini. Pa naj jih le! Ona dva jo bota že unesla, tista golazen od lovcev naj pa le pomrzne v grmovju. Kaj bi se poganjal za judeževe denarje. Vsak ima pravico streljati, ne pa samo gospoda!"

„Kaj si rekel, Mihelj, za judeževe denarje? Ali je mar odmenjeno plačilo tistemu, ki jih vjame, kali?"

„Seveda je. Lej no, kaj še nisi slišal tega? No, se ve, nisi se pač dosti mudil drugod. Ti si hitel, da bi preje fanta dobil ter ga peljal domov starišem. — Škoda zanj, če ga dobé v pest, meni se prav smili. Ali vjeli ga pa bodo. Sto goldinarjev dobi vsak, ki pripelje enega iz teh-le dveh h gosposki, za oba pa še enkrat toliko. Za mrtvega pa le petdeset. Vidiš, to je pa lep zaslužek za tiste zelence. Samo judežev denar je to, tako jaz rečem, nočem ga, če bi mi bilo tudi precéj iti ob beraški palici po svetu."

(Dalje sledi.)

mignila, zadostovalo je; ta bankir jej je drugi dan poslal kočijo z dvema paroma konj, kočijažem in dvema lakajema in se zavezal, da jej bo vse to na svoje stroške tri leta vzdrževal. — — —"

Gabi se nam tako popisovanje! Pohotno življenje s svojimi najgorjimi stranmi je tudi v zvezi z liberalnimi gospodarskimi načeli. Družbi je zdravje jedino le mogoče v povratu — h krščanstvu.

Rokodelski učenci. Rusko finančno ministerstvo je izdelalo načrt zakona, kako poskrbeti za rokodelske učence, te velike reveže naše dobe. Nastavili se bodo nekakšni rokodelski nadzorniki, da bodo pazili najprej na stanovanja, koder prebivajo učenci, in skrbeli za to, da bodo zdravju neškodljiva; potem bodo imeli preiskovati, je-li se dečko resuči dotičnega rokodelstva, in je-li ga mojster ne uporablja za druga dela. Strogo bodo morali gledati na to, da mojster pošilja ob določenem času dečka v šolo. Za več nego za 5 let učne dobe se ne smejo pogoditi stariši ali varuhi z mojstrom. Vsaka pogodba, po kateri bi imel škodo razvoj dečkov ali njegov poduk v rokodelstvu ali v šolskih predmetih, bo neveljavna.

Gorkota in vlažnost kruha. V francoski akademiji je priobčil nedavno Balan zanimive podatke o gorkoti in vlažnosti kruha (pšeničnega): 1. kruh, ko ga vzemó iz peči, ima vselej gorkote 97—100° C., ki hitro pada in za 5—6 ur dobi gorkoto okrožujočega zraka. 2. Sredica ima 38—49% vode; skorja pa 16—25%; 100 gramov skorje ima tedaj toliko redivnih snovij, kolikor 135 gramov sredice. 3. Kolikost vode ni zavisna od teže ali oblike kruha. 4. Ko se vzame kruh iz peči in se postavi na suhi kraj, kmalu se izsuši, dokler ne ostane v njem 12—14% vode, kolikor je je namreč v moki in v pšenici.

Železnice parne so sicer urne, vendar pa ne zadostujejo še potrebam novodobnega človeka. Pri nas v Avstriji imajo vlaki določeno bržino, in sicer tovorni ne več, nego 40 km. za jedno uro, osebni ne več, nego 80 km. Na Nemškem imajo tovorni vlaki do 45 km., osebni do 60 km., brzovlaki pa do 75 km. bržine. Na Angleškem in v Ameriki so vlaki še urnejši. Med Granthamom in Kingskrosom preleti vlak 126 km. v jedni uri. Vendar vse to še ne zadostuje. Brez dvojbe bo znamenje bodočega veka — elektrika tudi železnice prilagodila napredujočemu človeštvu. Veseli nas, da je naša država v tej zadevi vsaj jedenkrat — prva. Električna železnica mej Dunajem in Budimpešto, ki je prva večja električna železnica, se gotovo kmalu izvrši. Njena bržina — lep vspeh sodobnega znanstva — bo v jedni uri znašala nad 280 km.

Cerkveni letopis.

Iz Lurda. Poročevalec pariškemu listu „Figaro" — po imenu Wolff — popisuje v jedni zadnjih številk imenovanega lista, kaj je videl v Lurdu: „20.000 ljudij je bilo tam. Vse tiho; le glas duhovnikov se je slišal. Pred njimi — bolniki, umirajoči, trpeči; a molčé, uprtih očij v podobo Device. Prizor je velikansk. Po vsaki hori zavpije duhovnik: „Sv. lurška Mati Božja, Devica mogočna, Devica dobrotljiva, tolažnica žalostnih, zdravje bolnikov!" in množica odgovarja: „Za nas Boga prosi!" — Da, „zdravje bolnikov"! Sam sem videl to-le: Hroma ženska, 70 let stara, je bila pri studencu; zmočili so jej nogi; tu se vzdigne na nosilnici, počasi spleza na tla, razširi roke proti nebu in poklekne, nato se vzdigne, stopi, v drugo, v tretje! „Čudež!" zakliče duhovnik, in množica mu večkrat presunjena ponavlja: „Čudež, čudež!" Za smrt bled stoji mož ozdravljene poleg nje in v solzah zakliče! „O Gospod, štiri leta že ni mogla več hoditi!" Če bi bili pa videli leskeče okó drugih bolnikov, jokali bi bili. Ko sem šel tija, sem se smehljal s ponosnim smehom neverčevim; sedaj se več ne smejem; iz domovine Bernadetine prihajam domov, a popolnoma spremenjen. Do dna srca sem presunjen."

Papežev jubilej. Za to izredno slovesnost celega katoliškega sveta pripravljajo se tudi Hrvatje. V Zagrebu priredi v ta namen hrvatsko pevsko društvo „Kolo" dné 18. februvarija koncert. Govoril bo pri tej slavnosti prelat dr. Fr. Rački.

Kr. svétnik bogoslovskega oddelka se ima v kratkem ustanoviti v Zagrebu; za to mesto bodo izbirali duhovnika. Bog daj, da bi dobili cerkvi udanega, učenega in vestnega moža!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. januvarija.

(**Cesarjev dar.**) Za novo šolsko poslopje pri Sv. Jerneju poleg Konjic je daroval presvetli cesar 200 gld.

(**Umrla**) je predvčeraj v Ljubljani na Kongresnem trgu gspdč. Fani Ovijačeva v 73. letu svoje dôbe. Pogreb je bil danes ob polu 5. uri. Pokojnica je bila pobožna katoličanka, ki je, kakor čujemo, tudi svoje lepo premoženje zapustila v dobrodelne namene. Naj v miru počiva!

(**Zmrznila**) je v noči 17. decembra Katarina Vrečko, 80 let stara beračica iz Jurkloštra. Našli so jo na bregu Savinje pri Laškem.

(**Občinske volitve.**) V Ponikvi ob južni železnici vršile se bodo v kratkem volitve v občinski zastop, ki je bil do sedaj v narodnih rokah. Sedaj se sliši, da se nemški trgovec Adolf Eichberger trudi na tihem, da bi bil voljen v občinski odbor. — Čudno, da ljudje, živeči od Slovencev, delajo za tujce. Nadejati se je, da bodo zavedni Ponikovljani tudi v tem slučaju spolnili svojo narodno dolžnost.

(**Blaznikova velika pratika.**) V včerajšnji naši opombi gledé vsebine „pogovorov pod lipo", v katerih ni bil katoliški shod v Ljubljani nič omenjen, dobili smo od založništva „Pratike" pojasnilo, da je avgusta meseca pratika že vselej dotiskana in je bila tudi lani; torej o katoliškem shodu ni bilo mogoče pisati v pratiko. — Mi to resnici na ljubo radi popravimo, vendar moramo pripomniti, da so se priprave za prvi slovenski katoliški shod vršile lani že od začetka leta, da bi bila pratika vsaj o programu in o pripravah lahko kaj povedala. — Česar letos ni storila, nadejamo se, da stori v prospeh dobre stvari prihodnje leto.

(**Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.**) Č. g. Jožef Kotnik, župnik v Soboti, postal je župnik na Muti, in č. g. Jak. Marinič, provizor na Muti, gre za provizorja v Soboto.

(**Celovški mestni zastop in slovenščina.**) Iz Celovca, dné 11. januvarija: Tukajšnji mestni odbor je v svoji včerajšnji seji — po poročilu uradne „Celovčanke" — sklenil na predlog pravnega odseka (poročevalec pl. Hibler), da se proti naredbi vis. notranjega ministerstva zaradi slovenskih vlog iz formalnih uzrokov ne bo pritožil. Mestni odbor pa tudi ne bo dovolil denarja v omenjeni namen (nastavljenje slovenščine veščega uradnika!?). — Bode-li s tem dolga borba zaradi slovenskih vlog končana, ne vémo! Pa videti je, da so se p. i. naši mestni očetje poprijeli parole: — „retour!" -rj-

(**Iz Bele Krajine**) se nam piše dné 10. jan.: „Podgana — cerkvena tatica". Pod tem naslovom prinesel je „Slovenec" v 2. štev. dogodbo o podgani, ki je hodila pít olje v „večni luči" v cerkvi. Naj navedem i jaz iz svoje farne cerkve prav podoben slučaj. Pred par leti sem zapazil, da so sveče na lestencu (lustru), ki visí sredi cerkve, vse oglodane in ogrizene. To se mi je čudno zdelo. Dolžil sem najprvo ptice in netopirje; toda ni enih, ni drugih nisem opazil nikdar v cerkvi. Nato vprašam cerkovnika, kaj misli on. Pové mi kar naravnost: „To delajo — podgane!" — „Pa kako pridejo do sveč?" ga vprašam nadalje. — „Po vrvi plezajo!" mi odgovori. — „Poskusimo," pravim, „če je res!" — Zamaši dobro luknjo, skozi katero gre vrv. In res, odkar jo je zamašil, imajo sveče mir.

(**Iz Semiča**) se nam poroča: Sneg nas je letos jako radodarno obiskal. Vina je malo; prodaje se po 16 gld. vedro, kupcev se tudi le malokateri izgubi v naše kraje. Ni čuda, saj naš letošnji vinski pridelek ni za našo belo krajino ne zadostuje. Več vinskih trgovcev in gostilničarjev je že šlo iz vinorodnih naših krajev po vino — v Istro. Bog daj boljših časov!

(**Na Reki**) je bilo minolo leto rojenih 1239, poročenih 306 parov, umrlo pa jih je 905. — Mladine je torej dovolj, le to je žalostno, da se skoro vsa ta mladina po šolah odtujuje Bogu in svojemu narodu. Večina mladine je hrvatska, a šolati se mora v madjarskih in laških šolah. Tudi to je sad toliko hvalisanega liberalizma.

(**Za kanonika g. Jerana dijaško mizo**) so darovali: Č. g. župnik Jeranj Jare 1 gld. Neimenovana dobrotnica 5 gld. G. I. D. 50 kr. Lj. Luk. Šabec 1 gld. Neim 3 gld. Č. g. župnik Fr. Brulec 5 gld. Č. g. kapl. Jan. Zupan 4 gld. Veleč. g. prof. Jožef Klemenčič 10 gld. Veleč. g. prof. Ant. Kržič 50 gld. Preč. g. dekan Ant. Aleš 5 gld. 20 kr. Neim. 3 gld. Č. g. misijonar P. Jeram 1 gld. 30 kr. Č. g. župn. Mart. Narôče 5 gld. Neim. 2 gld.

(**V Kanalu**) padel je po nesreči preteklo soboto petletni deček raz hodnik na skaloviti breg Soče in se prav hudo pobil. Čudo, da se ni ubil. V tem slučaju niso stariši zakrivili nesreče. Vendar pozor, stariši!

(**Slovesna sv. maša**) za rajno gdč. Frančiško Ovijač, veliko dobrotnico, bode prihodnji ponedeljek ob 8. uri v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Semeniško vodstvo.

(**Hvaležnost.**) Preč. g. Fran Stepančič, začasni kurat v Otlici, nekdanji štipendist v malem semenišču v Gorici, poslal je zavodu 100 gld. Hvaležnost je lepa čednost. Vzgled posnemanja vreden.

(**Nov konkurz**) je razpisan za dekanat v Fiumicellu, ker se ni oglasil nobeden prosilec.

(**Preč. g. monsgr. Franc Mercina,**) stolni dekan v Gorici, boleha nevarno za vnetjem pluč. Čg. gg. duhovnikom ga priporočamo v „memento".

(**Nesreča.**) V torek padla je v Gorici osemletna deklica iz tretjega nadstropja in se hudo poškodovala. Odnesli so jo v bolnišnico. Deklica je v nezavesti, ima močno otečeno glavo, poškodovan jezik in ne more ničesar vžiti. Malo upanja.

(**Zaprli so v Gorici**) Jožefa Batističa iz Mirna, Vilhelma Popoffa iz Nizze in Bortolomeja Ipavica iz Ročinja. Kaj jih briga, vsaj dobé jesti.

(**Inserati.**) Jedenkrat smo že imeli neprijetno priliko grajati v uradnem listu inserat, v katerem dopisuje „on" „njej". — Zadnje dni smo zopet trikrat videli na razvidnem mestu te-le vrstice: „Liebstes A . . chen! Brief erhalten, herzlichen Dank und Gruss sowie glückliches Neujahr von deinem unveränderten J." Ne trdimo, da je v teh besedah kaj izredno pohujšljivega, toda z vso pravico izjavljamo, da je take vrste inserat listu s cesarskim orlom na pročelju najmanj — nepristojen.

(**Pes vgriznil**) je včeraj na Starem trgu nekega rokodelskega vajenca. Pač se sme zahtevati, da se te vrste nevarne živali odstranijo iz javnih ulic.

(**Pozornosti vredno za cerkvena načelstva.**) Današnji poštni izdaji našega lista pridejan je ilustrovan prospekt dobro znane tvrdke „J. B. Purger v Grödenu na Tirolskem", ki se priporoča častiti duhovščini in spoštovanim gg. cerkvenim načelnikom za napravo cerkvenih in domačih oltarjev in tabernakeljev v vsakem slogu. Veliko število narisov in fotografij ima pripravljenih na ogled in v izber tistim, ki si hočejo kaj omisliti. Preskrbuje tudi križeva pota z okviri (v kateremkoli slogu), velika jaslica po meri in predlogah, ki se lahko postavijo na oltar in so prevlečena s suknostrižnim prahom, kakor tudi svete grobove itd. Mnogobrojna spričevala cerkvenih predstojništev in cerkvenih višjih oblastev se izrekajo pohvalno o kiparskih delih Purgerjeve tvrdke, in priporoča se jako, da ogledate cenik pridejan danes našemu listu, in ga spravite, ako bi kdaj potrebovali lesenih podob ali Kristusovih teles.

Društva.

(Nova hranilnica v Kranju) začela je poslovati z novim letom. — Jednako se osnujejo nove hranilnice v Škofji Loki in v Novem Mestu.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imelo 4. januvarija t. l. svoio 64. sejo. — Navzočni: Tomo Zupan, dr. vitez Bleiweis, Ivan Hribar, Matej Močnik, Ivan Murnik, dr. Vošnjak, Andrej Zamejic, Anton Zlogar. Od nadzorništva: Ivan Vrhovnik. — Blagajnik dr. Vošnjak poroča o denarnem stanju, ki je vsled prispevkov novoustanovljenih podružnic in izvenrednih darov prav povoljno. Tudi stare podružnice doposlale so pro 1892 svoje doneske; le nekatere, ki so še zaostale, uljudno prosimo, da naj vodstvo razveselé četudi z majhnim prispevkom. — Tajnik naznanja tekoče zadeve in njih rešitev. Od zadnje seje so se ustanovile podružnice, ženske: v Črnomlju, Dornbergu, Tolminu, Ajdovščini, Št. Vidu nad Ljubljano in Starem Trgu pri Ložu; in moške podružnice: v Lintomeru, Teharjih, Slovenski Bistrici in v Starem Trgu pri Ložu. — Dovolilo se je več podpor šolskim knjižnicam. — Zbog odpretja novega zabavišča ob nemški meji ukrene se potrebno. — Zagotovi se podpora šolski mladeži ob laški meji. — Spisi „knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda" se bodo zanaprej dobivali pri vseh knjigarjih na Slovenskem, katerim se dovoli 25% rabat. Ker vodstvu vsled novoprirastlih podružnic primankuje „Vestnika", prosimo s tem uljudno, da bi one podružnice, ki imajo še kaj letošnjega ali prejšnjih

„Vestnikov“, blagovoljno jih doposlale. Istotako bi vstregle z vrnitvijo brošurice: „Družba sv. Cirila in Metoda — kaj je to?“ ker je vodstvu pošla.

(Občni zbor slov. delavskega pevskega društva „Slavec“,) kateri se je vršil dne 8. t. m. pri „Ferlincu“, bil je dobro obiskan in jako živahen. Predsednik, g. Iv. Dražil, pozdravi navzoče zborovalce ter omenja v prvi vrsti društvenega delovanja, katero se je vkljub nekaterim neprilikam povoljno razvijalo, ter se zahvaljuje bivšemu odboru za njegov trud kakor tudi cenjenim članom za njihovo delovanje in podporo, nadalje se spominja umrlih članov ter povabi navzoče, da vstanejo v znak sožalja raz sedeže. Konečno poudarja, da le v složnem delovanju se more razcvitati in napredovati društvo. Tajnik, g. Kotar, poroča o dôbi preteklega leta. Iz obširnega poročila povzamemo glavne poteze. Društvo je priredilo tekom leta več veselic in dva društvena izleta, namreč na Bled in v Kamnik o priliki desetletnice pevskega društva „Lira“, pri kateri je prejelo društvo „Slavec“ lep trak na društveno zastavo. O priliki odhodnice svojega visokorodnega člana gosp. deželnega predsednika barona Andr Winklerja udeležilo se je društvo korporativno z ostalimi narodnimi društvi serenade in podoknice. Dalje sodeluje oddelek pevcev v operi slovenskega gledišča na splošno zadovoljnost občinstva. Blagajnik g. Mezek poroča v točno sestavljenem računu, da je imelo društvo v pretečenem letu skupnih dohodkov 1178 gld. 81 kr., troškov 1121 gld. 10 kr., kaže se torej preostanka 56 gld. 71 kr., kar je naloženo v mestni hranilnici. Gg. tajniku in blagajniku izrekla se je zahvala občnega zbora. V odbor bili so voljeni sledeči gg: Dražil Ivan, predsednik; Rus Franjo, podpredsednik; Kotar Ivan, tajnik; Mezek M., blagajnik; Ban Franjo, Ciber Ivan, Cirkelbah Ivan, Černe Viljem, Marinko Ivan, odborniki; preglednika računov: Bahovec Jernej, Mlakar Lavoslav. Bivšemu odboru izrekla se je zahvala občnega zbora, osobito trudoljubnemu g. Ant. Trstenjaku. Zahvala se je izrekla tudi slavnim vredništvom tukajšnjih listov, kateri so brezplačno in rade volje podpirali društvo, kakor tudi slavnemu občinstvu, katero je vztrajno podpiralo društvo pri vseh veselicah.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Cerklje in okolico priredi v nedeljo popoludne 15. t. m. svoj letni občni zbor v Cerkljah. Vse rodoljube najuljudneje vabi k udeležbi v velikem številu načelništvo.

Telegrami.

Dunaj, 12. januvarija. Danes popoldne je bilo zopet posvetovanje pri ministerskem predsedniku. Udeležili so se ga; dr. pl. Plener, baron Chlumecky, dr. pl. Heilsberg, baron Kuenburg, ministri grof Schönborn, baron Gautsch, markiz Bacquehem in dr. Steinbach. Pogajanja se bodo nadaljevala.

Levov, 12. januvarija. V Novi Sieki v barszczovskem okraju je pet novih slučajev kolere.

Berolin, 13. januvarija. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ izjavlja, da poročila raznih listov o izjavah Caprivijevih v vojaški komisiji neso avtentična. Opirajo se le na govorice na nekaterih mestih so državnega kancelarja besede popolnoma presukane.

Petersburg, 13. januvarija. Witte je imenoven finančnim, Krivošajn pa prometnim ministrom.

Pariz, 12. januvarija. Vsled Brissonovih korakov je preiskovalni sodnik pri bankirju Propperju zaplenil več važnih papirjev, ki se tičejo panamske afêre. Mej njimi so Artonova pisma in knjiga s cheki.

Pariz, 12. januvarija. „Socijalistična unija“ je objavila manifest, v katerem pravi, da oportunizem bode še uničil republiko. Rešitev je pričakovati le še od naroda, od delavcev. V soboto bode velik tabor, da odobri ta manifest.

Pariz, 12. januvarija. Kakor „Matin“ javlja, sta se Villier in Schützenberger, ki sta še pregledala Reinachovo truplo, izrekla, da je truplo že v takem stanju, da ni moč več najti sledov akonitina in se torej tudi trditi ne more, da je bil Reinach otrovan.

Umrli so:

10. januvarija. Leopold Vanič, trgovski pomočnik, 27 let, Kravja dolina 11, miliar tuberculos.

11. januvarija. Sorislava Velkaverh, zasebnega uradnika hči, 13 mesecev. Tržaška cesta 12, davica.

V bolnišnici:

9. januvarija. Marija Simončič, gostija, 69 let, plučnica. — Marija Dolenc, gostija, 88 let, marasmus. — Janez Roth, gostač, 77 let, hemiplegia. — Jakob Bobek, gostač, 71 let, marasmus.

Tujci.

11. januvarija.

Pri *Maliču:* Skrem, c. in kr. stotnik konjice; Polaček, Steinbock, trgovca; Blau, Guschiz in Kollenz z Dunaja. — Herzum, potovalec, iz Brna. — Krause, inženêr, in Trost, iz Trsta. — Hönigman, potovalec, iz Kočevja. — Ganzel, trgovec, iz Budimpešte.

Pri *Slonu:* Nahlick in Weiss z Dunaja. — Wagner, trgovec, iz Šmarija. — Klein, trgovec, iz Ribnice. — Franc, zasebnik, in Golukovič, iz Gradca. — Kirschik, okrajni živinozdravnik, iz Kočevja. — Levi, potovalec, in Krelja, nadzornik, iz Trsta. — Mali iz Tržiča. — Ferjančič, župnik, iz Zavraca. — Jereb, župnik, iz Krope. — Fettich-Frankheim, župnik, iz Št. Jerneja. — dr. Adamo iz Verone. — Hoffmeister iz Ljubljane.

Pri *Južnem kolodvoru:* Kovačič iz Mokronoga. — Powischer, uradnik, s soprogo, iz Prama. — Bestiani iz Italije.

Pri *avstrijskem caru:* Baldasani, trgovec, iz Celja Ivan in Marija Urbančič iz Tržiča.

Pri *bavarskem dvoru:* Skube iz Dobernica. — Saloher, trgovec, iz Strug. — Tolazzi iz Sarajeva. — Stroj, posestnik, in Prislave, iz Radovljice. — Hudawernig iz Vel. Lašič.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Stanje termometra po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
12	7 u. zjut.	731·4	—14·2	sl. svzh.	jasno	0·00
	2 u. pop.	731·9	—7·6	m. svzh.	„	
	9 u. zvec.	733·8	—15·4	sl. svzh.	„	

Srednja temperatura —12·4°, za 9·8° pod normalom

Miss **Liela Rodier** iz Londona

poučuje svoj materini jezik

v svojem stanovanju

v Frančiškanskih ulicah št. 16, I. nadstr.

Na željo poučuje angleščino tudi doma.

Pojasnila daje iz prijaznosti g. **dr. Alf. Mosché.** 25 3—3

Ravno v novi izdaji izšel in se dobiva pri **J. Giontini-ju v Ljubljani:**

Anton Janežičev

‚Slovensko-nemški slovar‘.

Tretji natis. 24 3—3

Predelal in pomnožil **Franc Hubad.**

Cena: Mehko vezan **3 gld.**, po pošti **3 gld. 15 kr.**, vezan v polusnju **3 gld. 50 kr.**

Naročila na **Wolf-Pleteršnikov „Slovensko-nemški slovar“** se sprejemajo.

Na drobno in debelo.

Marija Podkrajšek

v Ljubljani, Špitalske ulice 9

priporoča slavnemu občinstvu svojo **veliko** in **najcenejšo** zalogo vsakovrstnih

vencev in šopkov

za ženine in neveste.

P. n. gg. trgovci dobijo primeren odbitek.

Dalje priporočam najnovejše

nagrobne vence

s trakovi 38 4—1

po najnižjih cenah.

Največja in najcenejša zaloga umetnih šopkov in vencev.

Na drobno in debelo.

Dunajska borza.

Dné 13. januvarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld.	25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „	95 „
Zlata renta 4%, davka prosta	116 „	55 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „	70 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1000 „	— „
Kreditne akcije, 160 gld.	317 „	50 „
London, 10 funtov strl.	120 „	60
Napoleondor (20 fr.)	9 „	60½
Cesarski cekini	5 „	67
Nemških mark 100	59 „	20 „

Dné 12. januvarija.

Ogerska zlata renta 4%	114 gld.	10 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „	75 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 „	— „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	163 „	— „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	189 „	— „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 „	— „
Zastavna pisma „ „ „ 4½%	100 „	50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	191 „	— „
St. Genois srečke, 40 gld.	67 „	50 „
Ljubljanske srečke, 20 gld.	25 gld.	25 kr
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „	75 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 „	— „
Salmove srečke, 40 gld.	67 „	50 „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 „	— „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „	50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2830 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	92 „	— „
Papirni rubelj	1 „	20½
Laških lir 100	— „	— „

List ‚Mercur‘. Zanesljiva **informacija** o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Svèti pismeni in ustni brezplačno. **Celotna naročnina s poštno pošiljatvijo vred gld. 2·60.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego **kolikor moč visokega obrestovanja** pri najpopolnejši varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj in odgovorni **vrednik: Dr. Ivan Janežič.**

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.